

Pauli Koskinen (vasakul) tutvustab Rakvere linnapeale Andres Jaadlale oma värsket trükist, mis annab soome keeles ülevaate Rakvere minevikust ja tänapäevast.

Tairo Lutter

Rakveresoomlane pani kodulinna raamatusse

Rakveres elav soomlane Pauli Koskinen avaldas äsja soomekeelse trükise Rakvere ajaloo kohta koos kaartidega, kus peal Rakvere majutus- ja lõõgastuskohad ning vaatamisväärsused.

Aarne Mäe

Virumaal pensionäripõlve pidava Pauli Koskineni huvi siinse ajaloo vastu sai alguse kuue aasta eest, kui ta koos abikaasa Pirkkoga käis Helsingis Jaan Kaplinski loengutel. "Need heatasemelised loengud ärgitasid rohkem teada saada Balti- ja Läänemeremaade ajaloo kohta," ütles Koskinen.

Häbi, kui vähe me teame

Ta lisas, et kui Rootsi või Soome tuttavatega tuli jutuks Eesti, siis tahtis ta neile võimalikult rohkem meie minevikust teada anda. "On imelik ja häbi, kui vähe soomlased ja eestlased teineteise ajaloo kohta teavad," kahtles Koskinen.

Eesti ajaloo vastu süstisid huvi ka sõbrad Vinnist ja Rakverest, kuid lõplikult küpses raamatu mõte siis, kui Koskinen luges Virumaa Teatajast Rakvere muuseumi teaduri Odette

Kirsi artiklit "Rakvere on üks Eesti vanimaid linnu", mis avaldati Rakvere linna 700. aastapäeval.

Seejärel sukeldus eesti keelt hästi valdav soomlane raamatutesse, saades Lääne-Viru keskraamatukogu töötajatele päris oma inimeseks.

Pauli Koskinen tödes saadud informatsiooni põhjal, et Eesti ja Soome ajalugu on olnud üsna erinev, kuigi on olnud ka sarnasusi.

"Mõlemad maad on olnud nii Rootsi kui ka Venemaa võimu all, ehkki Soome on pääsenud kergemalt," ütles Koskinen.

Samas on meil rohkem säilinud ajaloo kohta ilmekalt kõnelevaid ordulinnuseid ja mõisaid. Kui Eestis on umbes 650 mõisa, siis Soomes vaid 60-70.

Uurib ka Koidula jälgi

"Minu arvates on Eesti ajalugu palju värvikam ja rikkam kui Soomes," lisas Koskinen, kes sai oma uurimistegevuse läbi rohkem teada ka Soome varemast ärkamisajast. "Näiteks Soome ja Eesti vaheline sild sai alguse juba Kreutzwaldist, Jannsenist ja Koidulast. Koidulal käis Tartus külas professor Yrjö Sakari Koskinen kes ast

sent Julius Krohniga juba 1867. aastal," rääkis Pauli Koskinen.

"1869. aastal, esimese Eesti üldlaulupeo järel kirjutas Koidula Soomest tulnud laulupeokülalisele: "Mina en anna teile enne rahu, kui Soomes on saanud alguse laulupeod." Ning veidi hiljem kirjutas ta Kreutzwaldile: "Oleme asetanud Soome silla nurgakivi.," lisas Koskinen.

Koskinen kahtles samas, et ehkki Koidulast on kirjutatud palju raamatuid, teavad soomlased teda vaid sajakroonise kaudu.

"Aga Soomes polnud nii uhket ja karismaatilist naist varasemal ärkamisajal kui Koidula Eestis," arutleb Koskinen, arvates, et Soome praegusest presidendist Tarja Halosest võib saada tulevikus ajaloo jaoks samasugune eriline persoon, ehkki teises võttes.

Mis puutub veel äsjailmunud inforaamatusse "Rakvere Historian Pyörteissä" (Rakvere ajaloo keeristes), siis selle valmimise eest tänab autor rakverlasi Odette Kirssi ja Marika Verinikut, samuti linnapead Andres Jaadlat, Virumaa Muuseumide juhatajat Ants Leemetsa ja Vergi sadama omanikku Olev Puld-